

دستور اداری

موضوع: اجرای دقیق قوانین و مقررات در پرداخت
مقرری بیمه بیکاری و تعهدات کوتاه مدت

حوزه معاونت
فنی و درآمد

اداره کل تأمین اجتماعی استان... با سلام

به منظور اجرای دقیق قانون تأمین اجتماعی، قانون بیمه بیکاری و آئین نامه اجرائی مربوطه در ارائه تعهدات قانونی کوتاه مدت مربوط به غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری، اشتباه واریزی حق بیمه، برقراری مقرری بیمه بیکاری، رفع تداخل سوابق ایام بیماری با لیست و پرداخت حق بیمه ارسالی از سوی کارفرما، اجرای دقیق بند ۹ ماده ۲ و مواد ۳۹، ۹۷، ۱۰۱ و ۱۰۵ قانون تأمین اجتماعی و ایجاد وحدت رویه بین واحدهای فنی و درآمد شعب، توجه ادارات کل استان ها و واحدهای اجرایی تابعه را به رعایت نکات ذیل جلب می نماید:

۱- در مواردی که پس از وقوع بیکاری بیمه شده، کارفرما بیش از کارکرد واقعی وی و یا به صورت کامل نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه ایشان در همان ماه وقوع بیکاری اقدام نماید، واحد ارائه کننده تعهدات قانونی می بایست با اخذ رای صادره از سوی مراجع حل اختلاف و در مورد افرادی که فاقد رای می باشند، باستناد تاریخ بیکاری اعلام شده توسط واحدهای تعاون، کار و رفاه اجتماعی و با اخذ مستندات مربوطه از جمله قراردادکار، تسویه حساب، کارت حضور و غیاب، نامه کارفرما و... موضوع بررسی و مراتب را جهت اصلاح سوابق اضافی و برگشت حق بیمه وصول شده از تاریخ بیکاری به واحد درآمد حق بیمه اعلام و سپس نسبت به برقراری مقرری بیمه بیکاری با رعایت سایر شرایط مقرر قانونی اقدام نماید.
توجه: با عنایت به عدم پیش بینی قانونی در استرداد حق بیمه، می بایست حق بیمه اضافی پس از کسر بدهی های کارگاه به حساب بستنکاری کارگاه منظور گردد.

۲- در مواردی که پس از وقوع بیکاری بیمه شده، کارفرما بیش از کارکرد واقعی وی در ماه بعد اقدام به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه نماید، لیست و حق بیمه ماه مذکور می بایست با رعایت مهلت مقرر قانونی مندرج در ماده ۳۹ قانون تأمین اجتماعی (حداکثر ظرف شش ماه) با اخذ رأی صادره از سوی مراجع حل اختلاف و یا قرارداد کار منعقد و یا عنداللزوم با انجام بازرسی تحقیقی سه نفره (نمایندگان واحدهای درآمد، بازرسی و امور فنی بیمه شدگان شعبه) و اخذ سایر مدارک مربوطه، توسط واحد درآمد شعبه بررسی و پس از احراز موضوع، نسبت به اصلاح سابقه و برگشت حق بیمه و سپس برقراری مقرری بیمه بیکاری اقدام گردد.

۳- با توجه به اینکه طبق بند ۹ ذیل ماده ۲ قانون تأمین اجتماعی غرامت دستمزد به وجوهی اطلاق می شود که در ایام بیماری و عدم توانایی موقت اشتغال به کار و عدم دریافت مزد یا حقوق به حکم این قانون به جای مزد یا حقوق به بیمه شده پرداخت می شود، لذا ارسال لیست و پرداخت حق بیمه و اشتباه واریزی کارفرما در ایام بیماری و بارداری بیمه شده قانوناً باعث عدم پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری می گردد. معهداً چنانچه اشتباه کارفرما در ارسال لیست و پرداخت

حق بیمه در ایام یادشده صورت پذیرفته باشد، با رعایت مهلت مقرر در ماده ۳۹ قانون تأمین اجتماعی در جهت بررسی صحت و سقم لیست های ارسالی (حکم مقرر در ماده قانونی مذکور بابت هر ماه بطور جداگانه قابلیت اجرایی دارد)، واحد فنی شعبه می بایست براساس مستندات اخذ شده از جمله اقرار کتبی کارفرما، گواهی ولادت، مدارک درمانی و پزشکی و تأییدیه مراجع پزشکی حسب مورد مراتب را به واحد درآمد حق بیمه اعلام و واحد مزبور عنداللزوم از طریق بازرسی تحقیقی سه نفره و همچنین بررسی اسناد و مدارک مالی و دفاتر قانونی و... و پس از احراز موضوع نسبت به اصلاح سابقه بیمه شده اقدام و نتیجه را جهت ارائه تعهدات قانونی به واحد ذیربط ارسال نماید.

توجه: حسب بند ۲ بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۳/۵۲۷۱ مورخ ۹۳/۴/۱۷ جانشین معاون محترم توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و دادنامه های شماره ۱۳۲۸ مورخ ۹۳/۸/۱۹ و شماره ۶۴ مورخ ۹۴/۱/۳۱ هیات عمومی دیوان عدالت اداری که مقرر می دارد پرداخت حقوق و فوق العاده ایام بیماری و بارداری کارکنان رسمی و ثابت دستگاههای اجرائی به عهده دستگاه اجرائی ذیربط می باشد، لذا دستگاههای موصوف از شمول این دستوراداری مستثنی می باشند.

۴- با توجه به اینکه در برخی موارد کارفرمایان نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه مشمولین قبل از وقوع بیکاری، بیماری و بارداری اقدام ننموده و این موضوع باعث مراجعات بیمه شدگان به مراجع حل اختلاف و صدور رأی مربوطه مبنی بر تکلیف کارفرما در پرداخت حق بیمه می گردد، لذا لازمست پس از دریافت رأی صادره از سوی مراجع حل اختلاف و یا قرارداد کار منعقد و اخذ سایر مدارک و مستندات مربوطه توسط واحد درآمد شعبه در صورت احراز رابطه مزد و حقوق بگیری فی مابین کارفرما و بیمه شده، نسبت به محاسبه حق بیمه در اجرای ماده ۴۰ قانون و براساس تبصره ماده ۴۸ قانون و ارائه تعهدات قانونی اقدام لازم بعمل آید.

۵- در راستای اجرای ماده (۱۹) آئین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری و به منظور تسهیل در وصول اضافه پرداختی مقرری بیمه بیکاری، مقتضی است:

الف) چنانچه بیمه شده بدون در نظر گرفتن سوابق ایام بیکاری من غیر حق، حائز شرایط دریافت مستمری باشد و با بررسی شرایط وی امکان پرداخت یکجای بدهی وجود نداشته باشد، ضمن اخذ درخواست کتبی از وی مبنی بر کسر بدهی از مستمری، ضروریست با توجه به مبلغ بدهی و میزان مستمری و همچنین طبق نظر رئیس شعبه **مبلغ اقساط تعیین** و تا استهلاك کامل آن، ماهانه از مستمری وی کسر و به حساب صندوق بیمه بیکاری واریز گردد. علی ایحال قانوناً بازداشت تا یک چهارم حقوق مستمری امکانپذیر بوده و در صورت توافق و رضایت بیمه شده تعیین مبلغ اقساط مازاد بر میزان مذکور بلا مانع می باشد.

ب) در خصوص سایر بیمه شدگان نیز مبلغ اضافه پرداختی با رعایت موارد ذیل مطالبه و به حساب صندوق بیمه بیکاری واریز خواهد شد.

- مبلغ بدهی مربوط به اضافه پرداختی بیمه بیکاری محاسبه و به بیمه شده ابلاغ گردد.

- بیمه شده می تواند حداکثر ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ، نسبت به پرداخت یکجای بدهی و یا ارائه تقاضای تقسیط آن اقدام نماید.

- در صورت ارائه تقاضای تقسیط و احراز اینکه بیمه شده توانائی پرداخت یکجای بدهی را ندارد، مبلغ بدهی حسب نظر

رئیس شعبه حداکثر در ۱۸ قسط تعیین و به بیمه شده ابلاغ گردد.

- چنانچه بیمه شده در مهلت مقرر نسبت به پرداخت یکجای بدهی و یا تقاضای تقسیط آن اقدام ننماید، مراتب در اجرای ماده ۵۰ قانون تامین اجتماعی، جهت طی تشریفات قانونی به واحد اجرائیات اعلام شود.

- چنانچه بیمه شده پس از صدور برگ اجرائیه، متقاضی تقسیط بدهی باشد، حسب ماده ۹۹ آئین نامه اجرائی ماده ۵۰ قانون، تقسیط آن به میزان تعیین شده، منوط به اخذ وثیقه مناسب خواهد بود.

- در صورتیکه علیرغم تقسیط بدهی، بیمه شده از پرداخت آن خودداری نماید، بدهی تبدیل به حال شده و برابر اختیارات ناشی از ماده ۵۰ قانون تامین اجتماعی و آیین نامه اجرائی مربوطه در خصوص وصول آن اقدام خواهد شد.

۶- شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تامین مکلف است نسبت به تکمیل و ارتقاء سیستم مکانیزه اقدام نموده بطوریکه تعامل سیستمی بین واحدهای فنی و درآمد جهت کنترل، نظارت و اخذ آمار بصورت ماهانه میسر گردد.

مسئول حسن اجرای این دستوراداری، مدیران، معاونین، رؤسا و کارشناسان ارشد درآمد، بازرسی، امور فنی بیمه شدگان و نامنویسی و حسابهای انفرادی ادارات کل استان ها و رؤسا، معاونین بیمه ای و مسئولین درآمد، بازرسی، فنی بیمه شدگان و نامنویسی و حسابهای انفرادی واحدهای اجرایی خواهند بود.

دین...التوفیق
دکتر سید تقی نورنخس
مدیرعامل

دستور اداری

موضوع: اجرای دقیق قوانین و مقررات در پرداخت
مقرری بیمه بیکاری و تعهدات کوتاه مدت

حوزه معاونت
فنی و درآمد

اداره کل تأمین اجتماعی استان... با سلام

به منظور اجرای دقیق قانون تأمین اجتماعی، قانون بیمه بیکاری و آئین نامه اجرائی مربوطه در ارائه تعهدات قانونی کوتاه مدت مربوط به غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری، اشتباه واریزی حق بیمه، برقراری مقرری بیمه بیکاری، رفع تداخل سوابق ایام بیماری با لیست و پرداخت حق بیمه ارسالی از سوی کارفرما، اجرای دقیق بند ۹ ماده ۲ و مواد ۳۹، ۹۷، ۱۰۱ و ۱۰۵ قانون تأمین اجتماعی و ایجاد وحدت رویه بین واحدهای فنی و درآمد شعب، توجه ادارات کل استان ها و واحدهای اجرایی تابعه را به رعایت نکات ذیل جلب می نماید:

۱- در مواردی که پس از وقوع بیکاری بیمه شده، کارفرما بیش از کارکرد واقعی وی و یا به صورت کامل نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه ایشان در همان ماه وقوع بیکاری اقدام نماید، واحد ارائه کننده تعهدات قانونی می بایست با اخذ رای صادره از سوی مراجع حل اختلاف و در مورد افرادی که فاقد رای می باشند، باستناد تاریخ بیکاری اعلام شده توسط واحدهای تعاون، کار و رفاه اجتماعی و با اخذ مستندات مربوطه از جمله قرارداد کار، تسویه حساب، کارت حضور و غیاب، نامه کارفرما و... موضوع بررسی و مراتب را جهت اصلاح سوابق اضافی و برگشت حق بیمه وصول شده از تاریخ بیکاری به واحد درآمد حق بیمه اعلام و سپس نسبت به برقراری مقرری بیمه بیکاری با رعایت سایر شرایط مقرر قانونی اقدام نماید.
توجه: با عنایت به عدم پیش بینی قانونی در استرداد حق بیمه، می بایست حق بیمه اضافی پس از کسر بدهی های کارگاه به حساب بستانکاری کارگاه منظور گردد.

۲- در مواردی که پس از وقوع بیکاری بیمه شده، کارفرما بیش از کارکرد واقعی وی در ماه بعد اقدام به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه نماید، لیست و حق بیمه ماه مذکور می بایست با رعایت مهلت مقرر قانونی مندرج در ماده ۳۹ قانون تأمین اجتماعی (حداکثر ظرف شش ماه) با اخذ رأی صادره از سوی مراجع حل اختلاف و یا قرارداد کار منعقد و یا عنداللزوم با انجام بازرسی تحقیقی سه نفره (نمایندگان واحدهای درآمد، بازرسی و امور فنی بیمه شدگان شعبه) و اخذ سایر مدارک مربوطه، توسط واحد درآمد شعبه بررسی و پس از احراز موضوع، نسبت به اصلاح سابقه و برگشت حق بیمه و سپس برقراری مقرری بیمه بیکاری اقدام گردد.

۳- با توجه به اینکه طبق بند ۹ ذیل ماده ۲ قانون تأمین اجتماعی غرامت دستمزد به وجوهی اطلاق می شود که در ایام بیماری و عدم توانایی موقت اشتغال به کار و عدم دریافت مزد یا حقوق به حکم این قانون به جای مزد یا حقوق به بیمه شده پرداخت می شود، لذا ارسال لیست و پرداخت حق بیمه و اشتباه واریزی کارفرما در ایام بیماری و بارداری بیمه شده قانوناً باعث عدم پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری می گردد. مع هذا چنانچه اشتباه کارفرما در ارسال لیست و پرداخت

سازمان تأمین اجتماعی
مدیرعامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۰۰۰/۹۴/۱۳۹۳۹

تاریخ: ۱۳۹۴/۱۲/۰۵

پوست: ندارد

حق بیمه در ایام یادشده صورت پذیرفته باشد، با رعایت مهلت مقرر در ماده ۳۹ قانون تأمین اجتماعی در جهت بررسی صحت و سقم لیست های ارسالی (حکم مقرر در ماده قانونی مذکور بابت هر ماه بطور جداگانه قابلیت اجرایی دارد)، واحد فنی شعبه می بایست براساس مستندات اخذ شده از جمله اقرار کتبی کارفرما، گواهی ولادت، مدارک درمانی و پزشکی و تأییدیه مراجع پزشکی حسب مورد مراتب را به واحد درآمد حق بیمه اعلام و واحد مزبور عنداللزوم از طریق بازرسی تحقیقی سه نفره و همچنین بررسی اسناد و مدارک مالی و دفاتر قانونی و... و پس از احراز موضوع نسبت به اصلاح سابقه بیمه شده اقدام و نتیجه را جهت ارائه تعهدات قانونی به واحد ذیربط ارسال نماید.

توجه: حسب بند ۲ بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۳/۵۲۷۱ مورخ ۹۳/۴/۱۷ جانشین معاون محترم توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و دادنامه های شماره ۱۳۲۸ مورخ ۹۳/۸/۱۹ و شماره ۶۴ مورخ ۹۴/۱/۳۱ هیات عمومی دیوان عدالت اداری که مقرر می دارد پرداخت حقوق و فوق العاده ایام بیماری و بارداری کارکنان رسمی و ثابت دستگاههای اجرائی به عهده دستگاه اجرائی ذیربط می باشد، لذا دستگاههای موصوف از شمول این دستوراداری مستثنی می باشند.

۴- با توجه به اینکه در برخی موارد کارفرمایان نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه مشمولین قبل از وقوع بیکاری، بیماری و بارداری اقدام ننموده و این موضوع باعث مراجعات بیمه شدگان به مراجع حل اختلاف و صدور رأی مربوطه مبنی بر تکلیف کارفرما در پرداخت حق بیمه می گردد، لذا لازمست پس از دریافت رأی صادره از سوی مراجع حل اختلاف و یا قرارداد کار منعقد و اخذ سایر مدارک و مستندات مربوطه توسط واحد درآمد شعبه در صورت احراز رابطه مزد و حقوق بگیری فی مابین کارفرما و بیمه شده، نسبت به محاسبه حق بیمه در اجرای ماده ۴۰ قانون و براساس تبصره ماده ۴۸ قانون و ارائه تعهدات قانونی اقدام لازم بعمل آید.

۵- در راستای اجرای ماده (۱۹) آئین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری و به منظور تسهیل در وصول اضافه پرداختی مقرری بیمه بیکاری، مقتضی است:

الف) چنانچه بیمه شده بدون در نظر گرفتن سوابق ایام بیکاری من غیر حق، حائز شرایط دریافت مستمری باشد و با بررسی شرایط وی امکان پرداخت یکجای بدهی وجود نداشته باشد، ضمن اخذ درخواست کتبی از وی مبنی بر کسر بدهی از مستمری، ضروریست با توجه به مبلغ بدهی و میزان مستمری و همچنین طبق نظر رئیس شعبه **مبلغ اقساط تعیین** و تا استهلاك کامل آن، ماهانه از مستمری وی کسر و به حساب صندوق بیمه بیکاری واریز گردد. علی ایحال قانوناً بازداشت تا یک چهارم حقوق مستمری امکانپذیر بوده و در صورت توافق و رضایت بیمه شده تعیین مبلغ اقساط مازاد بر میزان مذکور بلا مانع می باشد.

ب) در خصوص سایر بیمه شدگان نیز مبلغ اضافه پرداختی با رعایت موارد ذیل مطالبه و به حساب صندوق بیمه بیکاری واریز خواهد شد.

- مبلغ بدهی مربوط به اضافه پرداختی بیمه بیکاری محاسبه و به بیمه شده ابلاغ گردد.

- بیمه شده می تواند حداکثر ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ، نسبت به پرداخت یکجای بدهی و یا ارائه تقاضای تقسیط آن اقدام نماید.

- در صورت ارائه تقاضای تقسیط و احراز اینکه بیمه شده توانائی پرداخت یکجای بدهی را ندارد، مبلغ بدهی حسب نظر

رئیس شعبه حداکثر در ۱۸ قسط تعیین و به بیمه شده ابلاغ گردد.

- چنانچه بیمه شده در مهلت مقرر نسبت به پرداخت یکجای بدهی و یا تقاضای تقسیط آن اقدام ننماید، مراتب در اجرای ماده ۵۰ قانون تامین اجتماعی، جهت طی تشریفات قانونی به واحد اجرائیات اعلام شود.

- چنانچه بیمه شده پس از صدور برگ اجرائیه، متقاضی تقسیط بدهی باشد، حسب ماده ۹۹ آئین نامه اجرائی ماده ۵۰ قانون، تقسیط آن به میزان تعیین شده، منوط به اخذ وثیقه مناسب خواهد بود.

- در صورتیکه علیرغم تقسیط بدهی، بیمه شده از پرداخت آن خودداری نماید، بدهی تبدیل به حال شده و برابر اختیارات ناشی از ماده ۵۰ قانون تامین اجتماعی و آیین نامه اجرائی مربوطه در خصوص وصول آن اقدام خواهد شد.

۶- شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تامین مکلف است نسبت به تکمیل و ارتقاء سیستم مکانیزه اقدام نموده بطوریکه تعامل سیستمی بین واحدهای فنی و درآمد جهت کنترل، نظارت و اخذ آمار بصورت ماهانه میسر گردد.

مسئول حسن اجرای این دستوراداری، مدیران، معاونین، رؤسا و کارشناسان ارشد درآمد، بازرسی، امور فنی بیمه شدگان و نامنویسی و حسابهای انفرادی ادارات کل استان ها و رؤسا، معاونین بیمه ای و مسئولین درآمد، بازرسی، فنی بیمه شدگان و نامنویسی و حسابهای انفرادی واحدهای اجرایی خواهند بود.

دین الله... التوفیق
دکتر سید تقی نورنخس
مدیرعامل

نام و نام خانوادگی / پاراف
معاونت ذیربط	مدیرکل	معاون مدیرکل	رئیس گروه / اداره	کارشناس تهیه کننده

